מחוון: מבחן מסכם: ציווי המשכן, שמות כה-לא

1 **תשובה:**
ב. אמתיים וחצי ארכו, אמה וחצי רוחבו, אמה וחצי קומתו (כה, י).

2 **תשובה:**
א. ששה (כה, לב).

3 **תשובה:**
ד. שמות שנים עשר בני ישראל (כח, כא).

4 **תשובה:**
א. שמן זית זך כתית למאור (כז, כ).

5 **תשובה:**
ד. יהודה (לא, ב).

6 **תשובה:**
שני כרובים זהב (כה, יח), "וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו, אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים" (כה, כ). ניקוד: 2 לכל חלק.

7 **תשובה:**
"קֹדֶשׁ לַה'" (כח, לו). ניקוד: 4.

8 **תשובה:**
שבעת ימים (כט, לה). ניקוד: 4.

9 **תשובה:**
"הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשָּׁקֶל" (ל, טו). ניקוד: 4.

10 **תשובה:**
לרחיצת ידיים ורגליים של הכהנים, בבואם אל אוהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת (ל, יח-כא). ניקוד: 2 לכל חלק.

11 **"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם" (20 נק')**
א (6): "לי": לשמי, התרומה צריכה להיות לשם ה'. "ידבנו לבו": מתוך רצון טוב, נדבה מן הלב ולא מתוך כפייה. כך המשכן נבנה מתרומה חופשית של העם. ניקוד: 2 על לי, 2 על ידבנו לבו, 2 על המשמעות.
ב (8): המטרה: שהכבוד (השכינה) ששכן על הר סיני ימשיך לשכון בתוך העם, על המשכן, באופן נסתר. כך מעמד הר סיני אינו נגמר; הוא ממשיך במשכן שהולך עם העם. ניקוד: 4 על המטרה, 4 על הקשר.
ג (6): עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה, הארון (שם "ונועדתי לך שם", כה, כב), ולכן הוא מוקדם במעלה, ואחריו הכלים שסמוכים לו. מרכז המשכן הוא הקשר עם ה' והתורה שבארון. ניקוד: 4 על ההסבר, 2 על הלימוד.

12 בגדי הכהונה: "לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת" (20 נק')

א (6): שהכהן יהיה נכבד ומפואר בבגדים נכבדים ומפוארים: אלה בגדי מלכות, כמו שלבשו מלכים בזמן התורה. הכבוד הוא של הכהן בעבודתו, ודרכו גם של המקדש. ניקוד: 4 על הפירוש, 2 על "לכבוד מי".

ב (7): הרמב"ן מביא את כתונת הפסים שעשה יעקב ליוסף (בראשית לז, ג): זו הייתה כתונת מרוקמת, ויעקב הלביש את יוסף כמו בן מלכים. כך גם הכתונת של הכהן היא לבוש מלכותי. ניקוד: 3 על הראיה, 4 על הקשר.

ג (7): חושן, אפוד, מעיל, כתונת תשבץ, מצנפת ואבנט (כח, ד), וגם הציץ (כח, לו). כל נימוק סביר: למשל, הלבוש מבטא יחס של כבוד למקום ולתפקיד, ומשפיע גם על מי שלובש וגם על מי שרואה. ניקוד: 4 על הבגדים (1 לכל אחד), 3 על הנימוק.

13 מחצית השקל: "כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל" (20 נק')

א (7): כל אחד נותן מחצית השקל, וסופרים את השקלים ולא את האנשים. לא סופרים לגולגולת, כי במניין שולטת עין הרע, ועלולה לבוא מגפה (כמו בימי דוד). ניקוד: 4 על הספירה, 3 על הסיבה.

ב (6): ה' הראה לו כמין מטבע של אש, במשקל מחצית השקל, ואמר "כזה יתנו". כל נימוק סביר, למשל: משה התקשה להבין את הציווי, או כדי ללמד שגם מטבע פשוט יכול להיות דבר קדוש ("של אש"). ניקוד: 3 על רש"י, 3 על הנימוק.

ג (7): כולם שווים בכפרה ובמניין: כל נפש חשובה באותה מידה. "מחצית" יכולה לרמז שכל אחד הוא רק חלק, ורק יחד עם אחרים העם שלם (כל הסבר מנומק מתקבל). ניקוד: 4 על השוויון, 3 על המחצית.

14 בצלאל והשבת: "אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ" (20 נק')

א (7): חכמה: מה שאדם שומע מאחרים ולומד. תבונה: מבין דבר מלבו, מתוך הדברים שלמד. דעת: רוח הקודש. ניקוד: 2, 2, 3.

ב (8): כדי ללמד שגם מלאכת המשכן, החשובה והדחופה, אינה דוחה את השבת: אף על פי שתהיו זריזים במלאכה, השבת לא תידחה. "אך" הוא מיעוט: הוא ממעט את השבת ממלאכת המשכן. ניקוד: 4 על הסמיכות, 4 על "אך".

ג (5): כל תשובה מנומקת: למשל, השבת מסמנת את הקשר המיוחד בין ה' לעם, כמו סימן ברית, ומראה שה' הוא שמקדש את העם. ניקוד: 5.

חלק א: 4 נקודות לשאלה. חלק ב: שלוש מתוך ארבע, 20 נקודות לשאלה; מי שענה על ארבע, בודקים את שלוש הראשונות. הפסוקים מתוך "תנ"ך מנוקד" (תורת אמת, מתוך ספריא); רש"י והרמב"ן מספריא כלשונם. נוצר בבינה מלאכותית.